

BIJLAGEN**OVERZICHT VAN REGELINGEN BETREKKING HEBBEND OP DE
POLITIEZUIVERING**

Staatsblad	Besluit
Stb. E 14	Besluit van 13 januari 1944, houdende vaststelling van het Zuiveringsbesluit 1945
Stb. F 56	Besluit van 12 april 1945, houdende aanvulling van het Zuiveringsbesluit
Stb. F 68	Besluit van 12 mei 1945, houdende aanvulling van het Zuiveringsbesluit (Stb. E 14)
Stb. F 70	Besluit van 12 mei 1945, houdende afwijking van het bepaalde in de Ambtenarenwet ten aanzien van ontslag
Stb. F 132	Besluit van 2 augustus 1945, houdende vaststelling van het Zuiveringsbesluit 1945
Stb. F 221	Besluit van 10 oktober 1945, houdende vervanging van het besluit van 12 mei 1945, houdende afwijking van het bepaalde in de Ambtenarenwet ten aanzien van ontslag (Stb. F 70) door een nieuw besluit.

BIJLAGE A. KONINKLIJKE BESLUIT VAN 13 JANUARI 1944

Koninklijke besluit van 13 januari 1944, houdende vaststelling van het Zuiveringsbesluit, Stb. E 14

- afschrift-

S T A A T S B L A D
VAN HET
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

(No. E 14) BESLUIT van 13 januari 1944, houdende vaststelling van het Zuiveringsbesluit.

Wij WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER
NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk, van Algemene Zaken, van Buitenlandsche Zaken, van Justitie, van Binnenlandsche Zaken, van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, van Financiën, van Oorlog, van Marine, van Waterstaat, van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, van Landbouw en Visserij, van Sociale Zaken en van Koloniën en Onze Ministers zonder portefeuille, van 11 januari 1944, Kab. E. VII, No. 1235;

Overwegende, dat het noodzakelijk is de Hooge Colleges van Staat, de Nederlandsche Administratie, de Rechterlijke Macht en andere organen, diensten en instellingen zoo spoedig mogelijk te zuiveren van personen, door den bezetter in het belang van den vijand, zijn oorlogvoering en ter bevordering van de aan den Nederlandschen zin voor recht en vrijheid vreemde opvattingen aangewezen voor het bekleden van ambten of het uitoefenen van functies, alsmede van andere verraderlijke en ontrouwe elementen;

Den Buitengewonen Raad van Advies gehoord;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

1. Dit besluit is van toepassing op:
 - a. hen, die ambtenaar zijn in den zin van artikel 1, eerste en tweede lid, der Ambtenarenwet 1929, of artikel 1 der Militaire Ambtenarenwet 1931, waaronder begrepen hen, die lid zijn van de Rechterlijke Macht;
 - b. de personen, genoemd onder a tot en met n in artikel 4 van de penioenwet 1922 (Stb. No. 240) of bedoeld in artikel 5 dier wet, voor zover niet vallende onder a;
 - c. diplomatieke en consularie ambtenaren, ambtenaren van den tolkendienst en kanseliers;
 - d. hen, die in dienst genomen zijn op den voet van het Arbeidsovereenkomstenbesluit of het Gewijzigd Crisis-Arbeidsreglement, dan wel op den voet van andere bepalingen op arbeidsovereenkomst bij het Rijk of een der Staatsbedrijven of Rijksinstellingen werkzaam zijn en voor zover niet vallende onder a, b of c;
 - e. hen, die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn bij een provincie, gemeente, waterschap, veenschap of veenpolder, dan wel daartoe behorende diensten, bedrijven, commissies of rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen, voor zover niet vallende onder a, b, c of d;
 - f. bestuurders, beambten en bedienden, als bedoeld in de Spoorwegwet;
2. De bepalingen van het eerste lid zijn mede van toepassing op hen, die door of vanwege den bezetter zijn aangesteld of met wie een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, ter uitoefening van welke openbare functie dan ook, is gesloten. In geval van twijfel of een functie openbaar is, beslist Onze Minister van Binnenlandsche Zaken.

Artikel 2.

1. In afwachting van een onderzoek omtrent de noodzakelijkheid van schorsing of ontslag, bedoeld in de artikelen 3 en 4 van dit besluit, kan den in artikel 1 bedoelden personen zonder opgave van redenen worden bevolen de uitoefening van hun functie te staken.
2. Het in het eerste lid van dit artikel bedoelde bevel tot staking van de uitoefening van de functie wordt gegeven door;
 - a. Onzen betrokken Minister, ten aanzien van de personen die ressorteren onder zijn Departement en de daarbij behorende diensten, instellingen of bedrijven, of die werkzaam zij bij diensten, instellingen of bedrijven, waarover, krachtens wettelijke voorschrift, door hem of onder zijn verantwoordelijkheid toezicht wordt uitgeoefend, of voor wie op de begroting van zijn Departement de jaarwedde en belooningen zijn geraamd, met uitzondering van hen, ten aanzien van wie in dit besluit anders is bepaald;
 - b. Onze Minister van Binnenlandsche Zaken, tevens ten aanzien van de Commissarissen der Koningin, de burgemeesters en de personen in dienst van de provincies en de daartoe behorende diensten, instellingen en bedrijven, met inbegrip van de commissie en rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen, belast met de behartiging van gemeenschappelijke belangen van gemeenten of van provincies en gemeenten, alsmede ten aanzien van de personen, niet vallende onder der andere letters van dit lid.
 - c. Onzen Minister van Justitie, tevens ten aanzien van de leden van de Rechterlijke Macht, van notarissen, van deurwaarders en van personen, behorende tot het wapen der Koninklijke Marechaussee en tot de gemeente-politie, met inbegrip van de gemeente-veldwachters;
 - d. Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, tevens ten aanzien van personen, die werkzaam zijn bij het gemeentelijk onderwijs;
 - e. den Commissaris der Koningin, ten aanzien van de personen in dienst van de gemeenten, gelegen in zijn provincie, of de daartoe behorende diensten, instellingen of bedrijven, zulks echter met uitzondering van de onder c en de bedoelde personen;
 - f. den Commissaris der Koningin, ten aanzien van de personen, in dienst van de waterschappen, veenschappen en veenpolders, gelegen in zijn provincie, zomede van dezulke, welke mede in een andere provincie zijn gelegen, doch waarvan de zetel van het bestuur op 10 mei 1940 binnen zijn provincie was gevestigd.
3. In geval van twijfel, onder welke letter van lid 2 een persoon valt, beslist onze Minister van Binnenlandse Zaken.
4. Onze Ministers en Onze Commissarissen der Koningin zijn, ieder voor zoveel hem betreft, bevoegd door hen aan te wijzen functionarissen te machtigen namens hen het bevel als bedoeld in het eerste lid van dit artikel te geven.

5. De in het eerste lid bedoelde bevoegdheid komt voor den duur, dat het grondgebied krachtens Ons besluit van 11 september 1943, No. 1 in bijzonderen staat van beleg verkeert, mede toe aan het militair gezag, dat van zijn beslissing onder vermelding van de redenen, die tot het nemen van de beslissing hebben geleid, zo spoedig mogelijk mededeling doet aan Onzen betrokken Minister en aan den betrokken Commissaris der Koningin. Indien naar het oordeel van Onzen betrokken Minister de ten deze door het militair gezag ten aanzien van een bepaald persoon genomen maatregel niet voldoende gegrond is, is dat oordeel beslissend en worden, voor zoveel nodig, de gevolgen verbonden aan de door het militair genomen beslissing door Onzen betrokken Minister geregeld.
6. Het in het eerste lid bedoelde bevel tot staking van de uitoefening van de functie heeft mede staking van de uitoefening van andere eventueel door den betrokkene beklede openbare functies ten gevolge.
7. Het bevel tot staking van de uitoefening van de functie is niet van invloed op aan de uitoefening van de functies verbonden inkomsten en voordeelen.

Artikel 3.

1. In afwachting van de beslissing omtrent ontslag, bedoeld in artikel 4 van dit besluit, kunnen al dan niet na een bevel, als bedoeld in het vorige artikel, de in artikel 1 bedoelde personen in hun functies worden geschorst, indien zij van ontrouw aan de zaak van Ons Koninkrijk, aan Ons, of aan Onze Regeering hebben doen blijken, of van hen, op grond van hun houding vóór of tijdens de bezetting, niet de getrouwe medewerking aan het herstel van het vaderland kan worden verwacht.
2. De in het eerste lid bedoelde schorsing geschiedt door:
 - a. Onzen Minister van Algemeene Zaken, ten aanzien van de door Ons benoemde functionarissen, deel uitmakende van de Hooge Colleges van Staat;
 - b. Onzen betrokken Minister, ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 2, tweede lid onder a, met uitzondering van de onder artikel 3, tweede lid onder a, genoemde functionarissen;
 - c. Onzen Minister van Binnenlandse Zaken, tevens ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 2, tweede lid onder b en e;
 - d. Onzen Minister van Justitie, tevens ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 2, tweede lid onder c;
 - e. Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, tevens ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 2, tweede lid onder d;
 - f. Onzen Minister van Waterstaat, tevens ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 2, tweede lid onder f.
3. het derde, vierde, vijfde en zesde lid van artikel 2 zijn op de schorsing van overeenkomstige toepassing.
4. Schorsing heeft verlies van alle aan de uitoefening van de functie

verbonden inkomsten en voordelen ten gevolge. Bij opheffing van de schorsing, anders dan als gevolg van op grond van dit besluit verleend ontslag, worden de sinds den aanvang der schorsing niet uitbetaalde inkomsten alsnog uitgekeerd.

5. De in het tweede lid bedoelde autoriteiten en eventueel het militair gezag zijn echter bevoegd te bepalen, dat in daarvoor in aanmerking komende gevallen ten behoeve van de geschorsten of hun gezinnen voorloopig wekelijks een bedrag voor hun noodzakelijk levensonderhoud, ten laste van de administratie, welke de bezoldiging dier personen betaalde, zal worden uitgekeerd. Bij opheffing der schorsing, ander dan als gevolg van ontslag op grond van dit besluit, wordt genoemd een bedrag bij de uitbetaling van de achterstallige, aan de functie verbonden inkomsten, ingehouden.

Artikel 4.

1. De in artikel 1 bedoelde personen kunnen op grond van de redenen, aangegeven in het slot van het eerste lid van artikel 3, al dan niet na een bevel, bedoeld in artikel 2, of een schorsing, bedoeld in artikel 3, uit hun functie worden ontslagen.
2. Het in het eerste lid bedoelde ontslag wordt verleend door:
 - a. Ons op voordracht van Onzen Minister van Algemeene Zaken, ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 3, tweede lid onder a;
 - b. Onzen in artikel 3, tweede lid onder b, c, d, e en f bedoelden Minister, ten aanzien van de aldaar bedoelde personen.
3. De betrokken Minister wint, alvorens de in het tweede lid bedoelde voordracht in te dienen of het aldaar bedoelde ontslag te verlenen, advies in van de daartoe in te stellen Commissie van Advies, waarvan de samenstelling en werkwijze bij gemeenschappelijke beschikking van Onzen Minister, Voorzitter van den Raad van Ministers, en onze ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken worden geregeld. De Commissie is bevoegd bij Onzen betrokken Minister eigener beweging voorstellen tot ontslag in te dienen, welke door dezen Minister steeds ter kennis worden gebracht van Onzen Minister, Voorzitter van den Raad van Ministers.
4. Het zesde lid van artikel 2 is op ontslag van overeenkomstige toepassing.
5. Alle rechten op dadelijk of uitgesteld pensioen en alle andere rechten, welke op grond van dit besluit ontslagenen, krachtens wettelijk voorschrift of arbeidsovereenkomst, zouden kunnen doen gelden, alsmede alle rechten op pensioen en alle andere rechten. Welke de nagelaten betrekkingen van de ontslagenen, krachtens wettelijk voorschrift of arbeidsovereenkomst, zouden kunnen doen gelden, vervallen.
6. Wij behouden Ons voor nadere regelen te stellen met betrekking tot de toekenning van rechten in plaats van die, welke ingevolge het bepaalde bij het vorige lid zijn vervallen, met betrekking tot het behoud van reeds toegekend pensioen, wachtgeld of non-activiteitswedde, alsmede tot de

toekenning van onderstand aan de gezinnen van de ontslagenen. In afwachting van deze nadere regelen of van de toekenning van pensioen, wachtgeld, non-activiteitswedde of onderstand is het vijfde lid van artikel 3 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.

Elk ontslag uit het ambt of de functie, na den datum van inwerkingtreding van dit besluit, hetzij door anderen dan de in artikel 4 aangewezen autoriteiten verleend, hetzij door belanghebbenden na dien datum genomen, wordt, voor zooveel de rechtsgevolgen in dit besluit geregeld betreft, als niet verleend of genomen beschouwd, indien dit wordt vervangen door een ontslag op grond van evengenoemd artikel.

Artikel 6.

De bepalingen van wettelijke voorschriften of arbeidsovereenkomsten, voor zooveel zij betrekking hebben op de wijze, waarop het bevel tot staking van uitoefening van de functie moet geschieden, dan wel de schorsing of het ontslag moet worden verleend, dan wel krachtens welke de genomen beslissing gewijzigd of ongedaan gemaakt zou kunnen worden, worden voor de toepassing van dit besluit buiten werking gesteld.

Artikel 7.

Zoo spoedig mogelijk wordt van de maatregelen, bedoeld in de artikelen 2, eerste lid, en 4. eerste lid, aan het militair gezag en in de Staatscourant mededeling gedaan, terwijl de betrokkenen zo mogelijk afzonderlijk schriftelijk ingelicht worden.

Artikel 8.

In de delen van het grondgebied, welke in bijzonderen staat van beleg verkeren, rust op het militair gezag de taak, zorg te dragen, dat de functionarissen, die ingevolge de bovenstaande bepalingen een bevel tot staking van hun werkzaamheden hebben verkregen, dan wel zijn geschorst of ontslagen, inderdaad ten volle de uitoefening van hun ambt beëindigen.

Artikel 9.

Dit besluit, ten aanzien waarvan de bevoegdheid, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het Besluit op den bijzonderen staat van beleg, niet kan worden uitgeoefend, kan worden aangehaald als "Zuiveringsbesluit" en treedt in werking met ingang van den dag zijner afkondiging.

Londen, den 13den Januari 1944.

WILHELMINA.

De Minister voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk,
P.S. GERBRANDY

De Minister van Algemeene Zaken, a.i.,
VAN BOEIJEN

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
E..N. VAN KLEFFENS

De Minister van Justitie,
VAN ANGEREN

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN BOEIJEN

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,
G. BOLKENSTEIN

De Minister van Financiën,
J. VAN DEN BROEK

De Minister van Oorlog,
VAN LIDTH DE JEUDE

De Minister van Marine,
J.T. FURSTNER

De Minister van Waterstaat,
J.W. ALBARDA

De Minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart,
P. KERSTENS

De Minister van Landbouw en Visserij,
P. KERSTENS

De Minister van Sociale Zaken,
J. VAN DEN TEMPEL

De Minister van Koloniën,
H.J. VAN MOOK

De Minister zonder Portefeuille,
E. MICHIELS VAN VERDUIJNEN

De Minister zonder Portefeuille,
J.A.W. BURGER

uitgegeven den vierden September 1944

De Minister van Justitie,
G.J. van Heuven Goedhart

BIJLAGE B. KONINKLIJK BESLUIT VAN 2 AUGUSTUS 1945

Koninklijk besluit van 2 augustus 1945, houdende vaststelling van het
Zuiveringsbesluit 1945, Stb. F 132

- afschrift-

S T A A T S B L A D
VAN HET
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

(No. F 132.) BESLUIT van 2 augustus 1945, houdende vaststelling van het
Zuiveringsbesluit 1945.

Wij WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES
VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers voor Algemeene Oorlogvoering van het
Koninkrijk, van Binnenlandsche Zaken, van Buitenlandsche Zaken, van Justitie,
van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, van Financiën, van Oorlog, van
Marine, van Openbare Werken, van Verkeer en Energie, van Handel en
Nijverheid, van Scheepvaart, van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening,
van Sociale Zaken, van Overzeesche Gebeidsdeelen en van Onzen Minister
zonder portefeuille, van 17 juli 1945;

Overwegende, dat het wenselijk is gebleken, nieuwe regelen te stellen
aangaande de voor Hooge Colleges van Staat, de administratie en andere
organen, diensten, instellingen en lichamen te treffen zuiveringsmaatregelen;

Den Raad van State gehoord (advies van 26 juli 1945, No. 3);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken,
mede namens Zijne Ambtgenooten van 31 juli 1945, Binnenlandsch Bestuur
Bureau Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

1. Dit besluit is van toepassing op hen, die behooren tot dan wel of na 10 mei
1940 hebben behoord tot de navolgende categorieën van personen:

- a. ambtenaren in den zin van artikel 1, eerste en tweede lid, der
Ambtenarenwet 1929, of artikel 1 der Militaire Ambtenarenwet 1931, met
uitzondering van de met rechtspraak belaste leden van de rechterlijke

- macht en van den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad;
- b. Personen, genoemd onder a tot en met n, in artikel 4 van de Pensioenwet 1922 (Stb. no. 240) of bedoeld in artikel 5 dier wet, voorzover niet vallende onder a;
 - c. bijzondere en kerkelijke hoogleeraren, hoogleeraren aan bijzondere universiteiten en hoogeschole en privaatchocenten;
 - d. personen, werkzaam bij bijzondere scholen, voorzover niet vallende onder b en c;
 - e. diplomatieke en consulaire ambtenaren, ambtenaren van den tolkendienst en kanseliers;
 - f. zij, die in dienst genomen zijn op den voet van het Arbeidsovereenkomstenbesluit of het Arbeidsreglement Voedselvoorziening, dan wel op den voet van andere bepalingen op arbeidsovereenkomst bij het Rijk of een der Staatsbedrijven of Rijksinstellingen werkzaam zijn, voorzover niet vallende onder a, b of d;
 - g. zij, die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn bij een provincie, gemeente, waterschap, veenschap of veenpolder, dan wel daartoe behoorende diensten, bedrijven, commissies of rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen, voorzover niet vallende onder a, b, d of e;
 - h. bestuurders, beambten, en bedienden, als bedoeld in de Spoorwegwet.

2. De bepalingen van het eerste lid zijn mede van toepassing op hen, die door of vanwege den bezetter zijn aangesteld of met wie door of vanwege den bezetter een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht ter uitoefening van welke openbare functie dan ook is gesloten, met uitzondering van de met rechtspraak belaste leden van de rechterlijke macht. In geval van twijfel beslist Onze Minister van Binnenlandsche Zaken.

3. Onze Minister van Binnenlandsche Zaken kan, voor zooveel nodig in overleg met Onzen betrokken Minister, bepalen dat dit besluit mede geheel of gedeeltelijk van toepassing is op:

- a. door hem aangewezen groepen van personen, die bij wijze van hoofd- of nevenberoep belast zijn met een taak, welke krachtens wettelijke voorschrift moet worden vervuld, dan wel bij of krachtens een door een publiekrechtelijk orgaan genomen beslissing is opgedragen.
- b. door hem aangewezen groepen van personen, wier werkzaamheden in aard overeenstemmen met die van degenen, genoemd in lid 1. Met betrekking tot de onder a. bedoelde groepen van personen wijst hij daarbij tevens de functionarissen aan, die bevoegd zijn de in dit besluit genoemde of overeenkomstige maatregelen te treffen. De ingevolge dit lid genomen beschikking wordt in de Nederlandsche Staatscourant bekend gemaakt.

Artikel 2.

1. De in artikel 1 genoemde personen kunnen ontslagen worden, indien zij:
- 1. van ontrouw aan de zaak van ons Koninklijk of aan Ons hebben doen

blijken, of

2. 2. door gedragingen of uitlatingen blijk hebben gegeven van een nationaal-socialistische geestesgesteldheid, of
3. 3. vóór of tijdens de bezetting een houding hebben aangenomen, welke gegronde reden geeft voor de verwachting, dat zij niet de getrouwe medewerking aan het herstel van het vaderland zullen verleenen, of
4. 4. op eenigerlei andere wijze in ernstige mate te kort zijn geschoten in het betrachten van de juiste houding in verband met de bezetting.

2. Zij kunnen op een der in het eerste lid genoemde gronden, indien geen termen aanwezig zijn voor ontslag, en overigens op grond dat zij anderszins te kort zijn geschoten in het betrachten van de juiste houding in verband met de bezetting, getroffen worden door een of meer der maatregelen van:

- a. terugzetting in rang of aanwijzing van een andere functie;
- b. inhouding van geheele of gedeeltelijke bezoldiging;
- c. tijdelijke of bestendige uitsluiting van bevordering;
- d. stilstand van periodieke verhooging van bezoldiging;
- e. mondelinge of schriftelijke berisping met of zonder openbaarmaking;
- f. overplaatsing.

3. In afwachting van een onderzoek omtrent de noodzakelijkheid van ontslag of een maatregel, als bedoeld in het tweede lid, kan den betrokkene zonder opgave van redenen worden aangezegd, de uitoefening van zijn functie te staken. Indien een der gronden uit het eerste of tweede lid aanwezig is, kan de betrokkene in afwachting van een nadere beslissing worden geschorst.

Artikel 3.

1. De aanzegging, bedoeld in artikel 2, derde lid, eersten zin, wordt aan de personen in openbaren dienst gedaan door:

a. Onzen betrokken Minister ten aanzien van de personen, die ressorteeren onder zijn Departement en de daartoe behorende diensten, instellingen of bedrijven, waarover, krachtens wettelijke voorschrift, door hem of onder zijn verantwoordelijkheid toezicht wordt uitgeoefend, of voor wie op de begrooting van zijn Departement de jaarwedde en beloningen zijn geraamd, met uitzondering van hen, ten aanzien van wie in dit besluit anders is bepaald;

b. Onzen Minister van Binnnenlandsche Zaken tevens ten aanzien van Onze Commissarissen in de provincie, de Burgemeesters en de personen, in dienst van de provincie en daartoe behorende diensten, instellingen en bedrijven, met inbegrip van de commissies en rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen, belast met de

behartiging van gemeenschappelijke belangen van gemeenten en/of van provincies en gemeenten, alsmede ten aanzien van de personen, niet vallende onder een der andere letters van dit lid;

c. Onzen Minister van Justitie tevens ten aanzien van notarissen, van deurwaarders en van personen, behorende tot het wapen der Koninklijke Marechaussee en tot de gemeentepolitie, met inbegrip van de gemeentenveldwachters;

d. Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen tevens ten aanzien van personen, die werkzaam zijn bij het gemeentelijk onderwijs;

e. Onzen Commissaris in de provincie ten aanzien van de personen in dienst van de gemeenten, gelegen in zijn provincie, of de daartoe behorende diensten, instellingen of bedrijven, zulks echter met uitzondering van de onder c en d bedoelde personen;

f. Onzen Commissaris in de provincie ten aanzien van de personen in dienst van de waterschappen, veenschappen en veenpolders, gelegen in zijn provincie, zoomede van dezulke, welke mede in een andere provincie zijn gelegen, doch waarvan de zetel van het bestuur op 10 mei 1940 binnen zijn provincie was gevestigd.

2. In geval van twijfel of een persoon in openbaren dienst is dan wel onder welke letter van lid 1 een persoon valt, beslist Onze Minister van Binnenlandsche Zaken.

3. Onze Ministers en Onze Commissarissen in de provincie zijn, ieder voor zoveel hem betreft, bevoegd door hen aan te wijzen functionarissen te machtigen namens hen de aanzegging te doen.

4. De aanzegging wordt aan hen, die niet in openbaren dienst zijn, gedaan door de in hoogste instantie over hen gesteld personen of besturen. Indien in de daarvoor naar zijn oordeel in aanmerking komende gevallen van deze bevoegdheid geen gebruik wordt gemaakt, gelast Onze Minister of Onze Commissaris in de provincie, genoemd in lid 1, hun, de aanzegging te doen. Het bepaalde in het derde lid van overeenkomstige toepassing.

5. De in artikel 2, derde lid, eersten zin, bedoelde bevoegdheid en die tot het gelasten van de aanzegging uit het vierde lid komen voor den duur, dat het grondgebied krachtens Ons besluit van 11 september 1944, no. 1, in bijzonderen staat van beleg verkeert, mede toe aan het militair gezag, dat van zijn beslissing onder vermelding van de redenen, die tot het nemen van de beslissing hebben geleid, zoo spoedig mogelijk mededeeling doet aan Onzen betrokken Minister en aan Onzen betrokken Commissaris in de provincie. Indien naar het oordeel van Onzen betrokken Minister de ten deze door het militair gezag en aanzien van een bepaald persoon genomen maatregel niet voldoende gegrond is, is dat oordeel beslissend en worden, voor zooveel noodig, de gevolgen, verbonden aan de door het militair gezag genomen beslissing, door Onzen betrokken Minister geregeld.

6. De aanzegging aan personen in openbaren dienst tot staking van de door hen als hoofdbetrekking bekleede functie sluit in aanzegging tot staking van alle andere door den betrokkene bekleede openbare functies, met uitzondering van rechtsprekende functies in de rechterlijke macht.

7. Zij is niet van invloed op aan de functies verbonden inkomsten en voordeelen.

8. Onverminderd het bepaalde aan het slot van het vijfde lid, kan de aanzegging ongedaan worden gemaakt door hem, die haar heeft verricht. Is zij geschied krachtens het vijfde lid, dan kan de aanzegging tevens ongedaan gemaakt worden door hem, die bevoegd is haar te verrichten. Is zij geschied op een last, als bedoeld in het vierde lid, dan is een machtiging van den lastgever nodig.

9. De aanzegging verliest haar kracht door een beslissing ten principale. De ongedaanmaking sluit niet uit een behandeling van de zaak ten principale.

Artikel 4.

1. De schorsing, bedoeld in artikel 2, derde lid, tweeden zin, geschiedt ten aanzien van personen in openbaren dienst door:

- a. Onzen betrokken Minister ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder a;
- b. Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken tevens ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b en e;
- c. Onzen Minister van Justitie tevens ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder c;
- d. Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen tevens ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder d;
- e. Onzen Minister van Openbare Werken tevens ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder f.

2. Zij wordt aan den getroffene schriftelijk medegedeeld.

3. Het tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, achtste en negende lid van artikel 3 zijn op de schorsing van overeenkomstige toepassing.

4. Schorsing heeft verlies van alle aan de functie verbonden inkomsten en voordeelen ten gevolge. Bij opheffing van de schorsing, als gevolg van op grond van dit besluit verleend ontslag, worden de sinds den aanvang van de schorsing niet uitbetaalde inkomsten alsnog uitgekeerd.

Bij opheffing van de schorsing, gepaard gaande met toepassing van een der maatregelen, als bedoeld in artikel 2, tweede lid, beslist Onze betrokken Minister over al of niet uitkeering van de niet uitbetaalde inkomsten en toekenning van de niet genoten voordeelen.

5. De autoriteiten op personen, die de schorsing hebben uitgesproken, kunnen in daarvoor in aanmerking komende gevallen te allen tijde met inachtneming van de door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te geven richtlijnen bepalen, dat ten behoeve van de geschorsten of hun gezinnen voorloopig wekelijks een bedrag voor hun noodzakelijk levensonderhoud, ten laste van degeen, welke de bezoldiging dier personen betaalde, zal worden uitgekeerd, alsmede dat de geschorste tijdens de schorsing in het genot blijft van zekere voordeelen onder nader te stellen voorwaarden.

Artikel 5.

1. Het in artikel 2 bedoeld ontslag wordt aan personen in openbaren dienst verleend door Onzen Minister, voor hen als bevoegd tot schorsing aangewezen in artikel 4, en aan hen, die niet in openbaren dienst zijn, door de in hoogste instantie over hen gestelde personen of besturen. Het bepaalde in den tweeden zin van het vierde lid van artikel 3 is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat alleen Onze betrokken Minister tot het geven van een last bevoegd is. Het ontslag kan worden verleend met ingang van een datum, liggende vóór dien der beslissing. Het ontslag wordt bij aangeteekend schrijven aan den betrokkene medegedeeld; is de beslissing genomen in afwijking van het advies van de in het vierde lid bedoelde commissie, dan wordt zulks in het schrijven vermeld. Hetzelfde geldt voor de mededeeling van den last aan het betrokken lichaam.

2. Het tweede en zesde lid van artikel 3 zijn op het ontslag van overeenkomstige toepassing.

3. Onze Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen trekt de toelating als privaat-docent in van hem, die valt onder artikel 2, eerste lid. Het bepaalde in den voorlaatsten zin van het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

4. Onze betrokken Minister wint, alvorens het ontslag te verleenen, de toelating, bedoeld in het derde lid, in te trekken of een last, als bedoeld in het eerste lid, te geven, advies in van een daartoe in te stellen commissie van advies, waarvan de samenstelling en werkwijze worden geregeld bij gemeenschappelijke beschikking van Onzen Minister, Voorzitter van den Raad van Ministers, en Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken. De commissie is bevoegd, eigener beweging voorstellen tot het nemen van maatregelen, als bovenbedoeld, bij Onzen betrokken Minister in te dienen.

5. Bij het ontslag kan worden bepaald, dat alle rechten op dadelijk of uitgesteld pensioen en alle andere rechten, welke de op grond van dit besluit ontslagenen, krachtens wettelijk voorschrift of arbeidsovereenkomst zouden kunnen doen gelden,

alsmede alle rechten op pensioen en alle andere rechten, welke de nagelaten betrekkingen van de ontslagenen, krachtens wettelijke voorschrift of arbeidsovereenkomst zouden kunnen doen gelden, vervallen.

6. Wij behouden Ons voor om, in geval van toepassing van het vorige lid van dit artikel, nadere regelen te stellen met betrekking tot de toekenning van rechten in de plaats van die, welke zijn vervallen, met betrekking tot het behoud van reeds toegekend pensioen, wachtgeld of nonactiviteitswedde, alsmede tot de toekenning van onderstand aan de gezinnen of de nagelaten betrekkingen van de ontslagenen.

7. In afwachting van deze nadere regelen of van de toekenning van pensioen, wachtgeld, nonactiviteitswedde of onderstand, is het vijfde lid van artikel 4 van overeenkomstige toepassing.

8. De rechtsgevolgen, verbonden aan een beëindiging der dienstbetrekking vóór een ontslag van den betrokkene krachtens dit besluit, worden vervangen door de aan dit ontslag verbonden rechtsgevolgen, voorzover deze met eerstgenoemde rechtsgevolgen onvereinigbaar zijn.

Artikel 6.

1. De in het tweede lid van artikel 2 bedoelde maatregelen worden ten aanzien van de personen in openbaren dienst genomen door Onzen Minister, voor hen als bevoegd tot schorsing aangewezen in artikel 4, of de door hem daartoe gemachtigde functionarissen, en ten aanzien van de personen, die niet in openbaren dienst zijn, door de in hoogste instantie over hen gestelde personen of besturen.

2. Indien laatstgenoemden niet den naar zijn oordeel noodzakelijke maatregelen treffen, geeft Onzen betrokken Minister of de daartoe door hem gemachtigde functionaris hun den last daartoe.

Artikel 7.

1. Indien geen gevolg wordt gegeven aan een last, als bedoeld in artikel 3, lid 4, artikel 4, lid 3, artikel 5, lid 1, of artikel 6, lid 2, is Onze Minister Minister, aangewezen in artikel 3, lid 1, artikel 4, lid 1, artikel 5, lid 1, of artikel 6, lid 1, bevoegd, zoo noodig in aanwijking van wettelijke voorschriften, iedere aan het betrokken lichaam door de Overheid verleende medewerking in den vorm van vergunning, dispensatie, toestemming, toelating, subsidie of anderszins, te verbreken.

2. Is de medewerking verleend door een niet onder zijn Departement ressorteerend overheidsorgaan, dan geschiedt de verbreking niet dan in overleg met dat orgaan.

Artikel 8.

De bepalingen van wettelijke voorschriften of arbeidsovereenkomsten, voor zooveel zij betrekking hebben op de wijze, waarop een aanzegging tot staking van werkzaamheden wordt gedaan, een schorsing of ontslag wordt verleend of een der andere in dit besluit genoemde maatregelen wordt getroffen, dan wel

krachtens welke de genomen beslissingen gewijzigd of ongedaan gemaakt kunnen worden, worden voor de toepassing van dit besluit buiten werking gesteld.

Artikel 9.

1. Van een ontslag, als bedoeld in het eerste lid van artikel 5, verleend door of op last van Onzen Minister en van de intrekking, als bedoeld in het derde lid van dat artikel, staan den getroffene en het bestuur van het lichaam, dat den last ontving, indien deze maatregelen zijn genomen in afwijking van het advies, bedoeld in het vierde lid van genoemd artikel, beroep open op Ons, den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord.

2. Het beroep wordt bij gemotiveerd beroepschrift ingesteld binnen een en twintig dagen, nadat het schrijven, bedoeld in het eerste lid van artikel 5, ter post is bezorgd. Het beroep tegen een op last verleend ontslag sluit in beroep tegen dien last.

3. Wordt op een ingesteld beroep het ontslag gehandhaafd, dan kunnen Wij een verval van rechten krachtens het bepaalde in artikel 5, lid 5, ongedaan maken.

4. De beslissing wordt schriftelijk aan den betrokkene medegedeeld.

Artikel 10.

1. Indienststelling van personen, die krachtens dit besluit zijn ontslagen, in een functie, als bedoeld in artikel 1, is verboden zonder voorafgaand verlof van Onzen Minister, door of vanwege wien de maatregel is toegepast of die bevoegd was, den last daartoe te geven.

2. In geval van overtreding van dit verbod bepaalt Onze in het eerste lid bedoelde Minister, dat de betrokkene onmiddellijk op zoo kort mogelijken termijn moet worden ontslagen.

3. Wordt hieraan geen gevolg gegeven, dan is Onze in het eerste lid bedoelde Minister bevoegd, zelf het ontslag aan de betrokken personen in openbaren dienst te verleen. Betreft de beslissing, bedoeld in lid 2, personen, niet in openbaren dienst, dan is het bepaalde in artikel 7 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11.

Zoo spoedig mogelijk wordt van een schorsing of een ontslag of een uitspraak na ingesteld beroep aan het militair gezag en in de Nederlandsche Staatscourant mededeeling gedaan.

Artikel 12.

Onze minister van Binnenlandsche Zaken stelt de ter uitvoering van dit besluit noodige voorschriften vast.

Artikel 13.

1. Hij, die, opgeroepen als getuige door een autoriteit of een commissie, bij of krachtens dit besluit belast met een taak ter uitvoering hiervan, niet verschijnt, of weigert een verklaring af te leggen of haar desgevraagd met een eed, of een daarmee gelijkgestelde belofte of bevestiging te bekrachtigen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier maanden of een geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden.

2. Het feit wordt beschouwd als misdrijf.

3. De tot oproeping bevoegde instantie kan na het verstrijken van den gestelden termijn bevelen, dat de getuige door de openbare macht voor haar wordt gebracht.

Artikel 14.

1. Hij, die een functie uitoefent, met betrekking tot welke een hem gedane aanzegging tot staking, als bedoeld in artikel 2, geldt of waarin hij is geschorst, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

2. Het feit wordt beschouwd als overtreding.

Artikel 15.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken stelt de in verband met de vervanging van het Zuiveringsbesluit Stbl. 1944, E.14, zooals dat is aangevuld bij Onze besluiten van 12 april 1945, no. F.56 en van 12 mei 1945, no. F.68, door dit besluit noodige overgangsbepalingen vast.

Artikel 16.

1. Dit besluit, ten aanzien waarvan de bevoegdheid, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het Besluit op den bijzonderen staat van beleg, niet kan worden uitgeoefend, kan worden aangehaald als "Zuiveringsbesluit 1945" en treedt in werking met ingang van den tweeden dag na dien zijner afkondiging.

2. Met ingang van hetzelfde tijdstip wordt ingetrokken Ons Besluit van 13 januari 1944, Stbl. E.14, zooals dat is aangevuld bij Onze besluiten van 12 april 1945, no. F.56 en van 12 mei 1945, no. F.68.

Onze Ministers voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk, van Binnenlandsche Zaken, van Buitenlandsche Zaken, van Justitie, van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, van Financiën, van Oorlog, van Marine, van Openbare Werken, van Verkeer en Energie, van Handel en Nijverheid, van

Scheepvaart, van Landbouw, Visscherij en Voedselvoor-ziening, van Sociale Zaken, van Overzeesche Gebiedsdeelen en Onze Minister zonder Portefeuille zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het Staatsblad zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 2den augustus 1945.

WILHELMINA.

De minister voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk,
W. SCHERMERHORN

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
BEEL

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
E.N. VAN KLEFFENS

De Minister van Justitie,
KOLFSCHOTEN

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,
G. VAN DER LEEUW

De Minister van Financiën,
P. LIEFTINCK

De Minister van Oorlog,
J. MEYNEN

De Minister van Marine,
DE BOOY

De Minister van Openbare Werken,
J.A. RINGERS

De Minister van Verkeer en Energie,
T. VAN SCHAİK

De Minister van Handel en Nijverheid,
H. VOS

De Minister van Scheepvaar a.i.,
DE BOOY

De Minister van Landbouw, Visscherij en Voedselvoorziening,
S.L. MANSCHOLT

De Minister van Sociale Zaken,
W. DREES

De Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen,
LOGEMANN

De Minister zonder Portefeuille,
J.H. VAN ROYEN

uitgegeven den vierden augustus 1945

De Minister van Justitie,
KOLFSCHOTEN.

BIJLAGE C. KONINKLIJK BESLUIT VAN 12 MEI 1945

Koninklijk besluit van 12 mei 1945, houdende afwijking van het bepaalde in de Ambtenarenwet ten aanzien van ontslag, Stb. F.70

-afschrift-

S T A A T S B L A D
VAN HET
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

(No. F. 70.) Besluit van 12 mei 1945, houdende afwijking van het bepaalde in de Ambtenarenwet ten aanzien van ontslag.

WIJ WILHEMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk, van Buitenlandsche Zaken, van Justitie, van Binnenlandsche Zaken, van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, van Financiën, van Oorlog, van Marine, van Waterstaat, van Handel, Nijverheid en Landbouw, van Scheepvaart en Visscherij, van Sociale Zaken, van Overzeesche Gebiedsdeelen en van Onzen Minister zonder Portefeuille van 3 mei 1945, Afd. B.B.Z. 1-11, No. 5201;

Overwegende dat het met afwijking van het bepaalde in de Ambtenarenwet en de krachtens die wet vastgestelde voorschriften noodig is voorschriften te geven ten aanzien van het ontslaan van ambtenaren, wier houding vóór of tijdens de bezetting, gerekend met de beteekeenis, en de verantwoordelijkheid van het door hen bekleede ambt, zoodanig is geweest, dat zij het voor het verdere vervullen van dat ambt noodige algemeene vertrouwen hebben verloren;

Gelet op het bepaalde in de Ambtenarenwet en de krachtens die wet vastgestelde voorschriften;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

In afwijking in zooverre van het terzake bepaalde in de krachtens de Ambtenarenwet vastgestelde voorschriften of in andere wetten, waarin de rechtspositie van den betrokkene is geregeld, kan aan een ambtenaar, op wien de Ambtenarenwet van toepassing is, ongevraagd eervol ontslag worden verleend, indien naar het oordeel van het orgaan, in het volgende artikel bedoeld, de houding van den betrokkene vóór of tijdens de bezetting, gerekend met de beteekenis en de verantwoordelijkheid van het door hem bekleede ambt, zoodanig is geweest, dat hij het voor het verdere vervullen van dat ambt noodige algemeene vertrouwen heeft verloren.

Artikel 2.

1. Behoudens het bepaalde in het tweede en derde lid wordt het ontslag verleend door Onzen Commissaris in de provincie, waarbinnen de gemeente is gelegen, waar de ambtenaar standplaats heeft.
2. Indien de ambtenaar in dienst is van een provincie, wordt het ontslag verleend door Gedeputeerde Staten en indien hij in dienst van het Rijk is door den Minister, onder wien het dienstvak, waartoe hij behoort, ressorteert.
3. Over ontslag bedoeld in dit besluit van Onze Commissarissen in een provincie en van burgemeesters wordt door Ons beslist.

Artikel 3.

Aan een op grond van het bepaalde in artikel 1 ontslagen ambtenaar, wordt door het orgaan en ten laste van het lichaam, bij wien hij in dienst was, wachtgeld toegekend op den voet van Ons besluit van 3 augustus 1922 (Stb. No. 749).

Artikel 4.

Over beslissingen en besluiten, krachtens dit besluit genomen, staat geen beroep open bij en wordt noch in eersten aanleg noch in hooger beroep geoordeeld of een uitspraak gegeven door de organen en de Commissiën bedoeld in artikel 3 van de Ambtenarenwet.

Artikel 5.

Dit besluit, ten aanzien waarvan de bevoegdheid, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het Besluit op den bijzonderen staat van beleg, niet kan worden uitgeoefend, treedt in werking op den dag zijner afkondiging.

Onze Ministers zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Breda, den 12den mei 1945.

WILHELMINA.

De Minister voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk,
P.S. GERBRANDY

Voor den Minister van Buitenlandsche Zaken,
E. MICHIELS VAN VERDUYNEN

De Minister van Justitie, a.i.,
P.S. GERBRANDY

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
BEEL

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,
G. BOLKENSTEIN

De Minister van Financiën,
HUYSMANS

De Minister van Oorlog,
J. DE QUAY

De Minister van Marine,
DE BOOY

De Minister van Waterstaat.
T.P. TROMP

De Minister van Handel, Nijverheid en Landbouw,
J.H. GISPEN

De Minister van Scheepvaart en Visscherij,
DE BOOY

De Minister van Sociale Zaken,
F.C.M. WIJFFELS

De Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen,
J. SCHMUTZER

De Minister zonder Portefeuille,
E. MICHIELS VAN VERDUYNEN

Uitgegeven den vijftienden mei 1945.

De Minister van Justitie a.i.,
P.S. GERBRANDY

BIJLAGE D. KONINKLIJK BESLUIT VAN 10 OKTOBER 1945

Koninklijk besluit van 10 oktober 1945, houdende vervanging van het besluit van 12 mei 1945, houdende afwijking van het bepaalde in de Ambtenarenwet ten aanzien van ontslag (Stb. F 70) door een nieuw besluit, Stb. F 221

- afschrift-

S T A A T S B L A D
VAN HET
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

(No. F 221) Besluit van 10 oktober 1945, houdende vervanging van het besluit van 12 mei 1945, houdende afwijking van het bepaalde in de Ambtenarenwet ten aanzien van ontslag (Stb. No. F 70) door een nieuw besluit.

WIJ WILHEMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk, van Binnenlandsche Zaken, van Buitenlandsche Zaken, van Justitie, van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, van Financiën, van Oorlog, van Marine, van Openbare Werken en Wederopbouw, van Verkeer en Energie, van Handel en Nijverheid, van Scheepvaart, van Voedselvoorziening, Landbouw en Visscherij, van Sociale Zaken, van Overzeesche Gebiedsdeelen en van Onzen Minister zonder Portefeuille, van 20 september 1945, No. U 3881;

Overwegende, dat het wenschelijk is gebleken, Ons besluit van 12 mei 1945, houdende afwijking van het bepaalde in de Ambtenarenwet ten aanzien van ontslag (Stb. no. F 70) te vervangen door een nieuw besluit, waarin de mogelijkheid wordt geopend, op grond van de houding in verband met de bezetting ook andere dan de in genoemd besluit vermelde maatregelen te nemen, indien geen termen aanwezig zijn voor toepassing van het Zuiveringsbesluit 1945;

Den Raad van State gehoord (advies van 5 oktober 1945, No. 2);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, mede namens zijn ambtengenooten van 8 oktober 1945, Afdeling Binnenlandsch Bestuur, Bureau Wetgeving No. U 5522;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

Voor zooveel noodig met afwijking van het ter zake bepaalde in de krachtens de Ambtenarenwet 1929 vastgestelde voorschriften of in andere wettelijke voorschriften, waarin de rechtspositie van den betrokkene is geregeld, kan aan personen, op wien het Zuiveringsbesluit 1945 van toepassing is:

- a. ongevraagd eervol ontslag worden verleend,
- b. ongevraagd ontslag worden verleend,

indien na een onderzoek overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens het Zuiveringsbesluit 1945 (Stb. No. F. 132) geen termen aanwezig blijken te zijn voor een ontslag krachtens genoemd besluit, doch de houding van den betrokkene in verband met de bezetting zoodanig is geweest, dat hij in zijn betrekking niet kan worden gehandhaafd.

Artikel 2.

1. Het ontslag, bedoeld in artikel 1, onder a en b, wordt verleend door Onzen Minister, die tot ontslag van den betrokkene krachtens het Zuiveringsbesluit 1945 bevoegd zou zijn, of de door hem daartoe gemachtigde functionarissen. Het tweede lid van artikel 3, de voorlaatste zin van het eerste lid en het vierde lid van artikel 5 en het eerste, tweede en vierde lid van artikel 9 van dat besluit zijn van overeenkomstige toepassing. Wordt op een ingesteld beroep een ontslag, als bedoeld in artikel 1, onder b, gehandhaafd, dan kunnen Wij zoonoodig een wachtgeld overeenkomstig het tweede lid van art. 3 toekennen.
2. Het ontslag, bedoeld in artikel 1, onder a en b, wordt aan personen, niet in openbaren dienst, verleend door de in hoogste instantie over hen gestelde personen of besturen.

Artikel 3.

1. Aan een op grond van het bepaalde in artikel 1, onder a, ontslagen persoon in openbaren dienst wordt door het orgaan en ten laste van het lichaam, op welks begrooting de wedde van den betrokkene wordt geraamd, wachtgeld toegekend op den voet van Ons besluit van 3 augustus 1922 (Stb. No. 479), zooals dat sedert is gewijzigd.
2. Aan een op grond van het bepaalde in artikel 1, onder b, ontslagen persoon in openbaren dienst kan door het orgaan ten laste van het lichaam, op welks begrooting de wedde van den betrokkene wordt geraamd, wachtgeld worden toegekend op den voet, als voor de burgerlijke Rijksambtenaren, bedoeld in artikel 2, onder b, van Ons besluit van 3 augustus 1922 (Stb. No. 479) zooals dat sedert is gewijzigd, in genoemd besluit is bepaald, met dien verstande, dat het derde lid van artikel 8 van dat besluit buiten toepassing blijft.

Artikel 4.

Het bepaalde in artikel 8 van het Zuiveringsbesluit 1945 is van overeenkomstige toepassing op een ontslag krachtens dit besluit.

Artikel 5.

Indienststelling van personen, die krachtens dit besluit zijn ontslagen, in een functie, als bedoeld in artikel 1 van het Zuiveringsbesluit 1945, geschiedt niet dan na overleg met de autoriteit, die het ontslag verleende.

Artikel 6.

Ontslag aan personen, op wien het Zuiveringsbesluit 1945 van toepassing is, kan op grond van de houding van den betrokkene in verband met de bezetting slechts worden verleend overeenkomstig het Zuiveringsbesluit 1945 of de voorgaande bepalingen van dit besluit.

Artikel 7.

1. Dit besluit, ten aanzien waarvan de bevoegdheid, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het Besluit op den bijzonderen staat van beleg, niet kan worden uitgeoefend, treedt in werking met ingang van den tweeden dag na dien der dagteekening van het Staatsblad, waarin het zal worden geplaatst.
2. Met ingang van denzelfden dag treedt Ons besluit van 12 mei 1945, Staatsblad No. F 70, buiten werking.

Onze Ministers zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het Staatsblad zal worden geplaatst en waarvan afschrift gezonden zal worden aan den Raad van State.

's-Gravenhage, den 10den october 1945.

WILHELMINA.

De voorzitter van den Raad van Ministers,
De Minister voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk,
W. SCHERMERHORN

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
BEEL

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
E.M. VAN KLEFFENS

De Minister van Justitie,
KOLFSCHOTEN

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,
VAN DER LEEUW

De Minister van Financiën,
P. LIEFTINCK

De Minister van Oorlog,
J. MEIJNEN

De Minister van Marine,
DE BOOY

De Minister van Openbare Werken en Wederopbouw,
J.A. RINGERS

De Minister van Verkeer en Energie,
T. VAN SCHAİK

De Minister van Handel en Nijverheid,
H. VOS

De Minister van Scheepvaart a.i.,
DE BOOY

De Minister van Voedselvoorziening, Landbouw en Visscherij a.i.,
H. VOS

De Minister van Sociale Zaken,
W. DREES

De Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen,
LOGEMANN

Uitgegeven den vijftienden october 1945

De Minister van Justitie,
KOLFSCHOTEN

BIJLAGE E. UITTREKSEL UIT HET HANDBOEK MILITAIR GEZAG

Uittreksel uit het Handboek Militair Gezag betreffende de taak en competentie van het Militair Gezag bij de zuivering in het algemeen, bladzijden 27 - 32, april 1945

5. Taak van het Militair Gezag bij de zuivering.

Het Militair Gezag heeft met betrekking tot de zuivering in het algemeen de volgende taak:

a. Het toepassen van de zuiveringsmaatregelen in de eerste periode en ook in de tweede periode voor zoover de bevoegde burgerlijke instanties niet snel of niet doortastend genoeg optreden of niet kunnen optreden (slechte verbindingen etc.) en "het belang der openbare orde en rust zulks vordert".

b. Het toezien, dat elke beslissing met betrekking tot de zuivering door welke autoriteit ook genomen, onmiddellijk en volledig ten uitvoer wordt gelegd. Het is de plicht van den Militair Gezag er voor te waken, dat niemand, op wien een zuiveringsmaatregel is toegepast, zijn functie, b.v. achter de schermen blijft uitoefenen. In dit verband zij gewezen op de Verordening nr. 24 van den Chef Staf Militair Gezag Publicatie Blad nr. 3, die de feitelijke gevolgen van staking en schorsing regelt.

c. Zorgdragen, dat onverwijld "adviescommissies voor de zuivering" worden ingesteld (zie pt. 8 sub a). Het is gewenscht dat zoowel aan Militair Gezag als aan de tot zuiveren gerechtigde civiele overheidsinstanties adviezen worden uitgebracht. Hierover volgen per circulaire nadere richtlijnen.

d. Zorgdragen, dat zoo snel mogelijk het beleid van de gezuiverde functionarissen nader wordt onderzocht en dat daaromtrent gegevens worden verzameld en rapporten opgesteld. Hiertoe kunnen aparte commissies van onderzoek worden ingesteld. Wanneer bij het instellen van bedoelde commissies van advies of onderzoek de burgeroverheid onvoldoende initiatief ontwikkelt, neme de Militair Commissaris dit initiatief zijnerzijds. Men bedenke daarbij, dat staking of schorsing geen oplossing biedt, maar dat zoo snel mogelijk beslist moet worden over al of niet verleenen van ontslag. Daarover zie men de speciale reeds uitgevaardigde instructies (bijlagen), waarin ook sprake is van de administratie en het wederintrekken van genomen maatregelen.

e. Het uitvoeren van opdrachten tot zuivering, verstrekt door den Chef Staf Militair Gezag en, voor wat de districts Militair Commissarissen betreft, indien zij ressorteeren onder een anderen, b.v. een provincialen Militair Commissaris, door dezen.

Geheel los van de hierboven bedoelde taak en bevoegdheid staat de macht van het Militair Gezag tot arrestatie en opsluiting van hen, wier vrijheid een gevaar voor de openbare orde en rust zou opleveren. In menig geval zal die vrijheidsberooving, indien het een functionaris in overheidsdienst betreft, gepaard moeten gaan met een zuiveringsmaatregel. In andere gevallen zal alleen met den zuiveringsmaatregel kunnen worden volstaan. De aandacht wordt er op gevestigd, dat, hoewel beide maatregelen herstel van openbare orde en rust bedoelen, zij in wezen geheel verschillend zijn. De een maakt den anderen volstrekt niet overbodig; ook een afwezige functionaris, b.v. gevlucht of gearresteerd, dient alsnog gezuiverd te worden, wanneer hij vertrouwen verloren heeft. Anders blijft hij in functie; zoo kan slechts formeele schorsing of ontslag het recht op uitbetaling van tractement of jaarwedde doen ophouden.

f. Het onverwijld kennis geven aan den Chef Staf Militair Gezag en, voor wat de districts- en stads Militair Commissarissen betreft, aan den provinciale Militair Commissaris, van alle genomen zuiveringsmaatregelen. Daarbij dient tevens voor de noodige informatie aan de locale en provinciale betr. burger- autoriteiten te worden zorggedragen. Bij den Sectie I wordt een centrale administratie der door het Militair Gezag genomen zuiveringsmaatregelen bijgehouden en van daaruit worden de betrokken hoogste overheidsinstanties alsook de Chef Staf en Sectie-Hoofden Militair Gezag geïnformeerd. De Militair Commissarissen overleggen inzake de zuivering steeds zooveel mogelijk met de, zelf tot zuiveren gerechtigde, burgerautoriteiten in hun gezagsgebied, opdat langs-elkaar-werken en misverstanden voorkomen worden.

6. Uitvoering dier taak.

In de gevallen, waarin de Militair Commissaris overeenkomstig het Zuiverings Besluit aan de hand van bovenstaande tot zuivering bevoegd is, handele hij zooveel mogelijk overeenkomstig de volgende aanwijzingen (alsmede conform de speciale daartoe door den Chef Staf uitgevaardigde instructies):

a. Voorbereiding der zuivering. De Militair Commissaris bedenke, dat hij weliswaar de bevoegdheid heeft om zuiveringsmaatregelen te nemen, doch dat de beoordeeling, of iemand voor zuivering in aanmerking komt, het best kan geschieden door hen, die betrokkene gedurende de bezetting in zijn doen en laten hebben gadeslagen en de sfeer van het bezette gebied uit eigen ondervinding kennen.

Adviescommissies.

Waar zuiveringsmaatregelen diep ingrijpen in de belangen van de bevoegde autoriteiten niet tot zuivering over te gaan, dan na het advies van tot oordeelen bevoegde personen te hebben ingewonnen. In de meeste gevallen zullen daartoe z.g. adviescommissies voor de zuivering moeten worden ingesteld, waarbij een bevredigend overleg tusschen de betrokken burgerautoriteiten en het Militair Commissaris dient plaats te vinden, opdat geen verwarring ontstaat. De samenstelling van bovenbedoelde adviescommissies dient zoodanig te zijn, dat de uitgebrachte adviezen objectief en oordeelkundig zijn. Het verdient aanbeveling, bij de samenstelling van de commissies de voormalige illegaliteit in te schakelen, althans dient deze in de commissie vertegenwoordigd te zijn. Verder denke men aan de plaatselijke geestelijkheid, doktoren enz. Teneinde een snelle afdoening van zaken te bevorderen en langs-elkaar-heen-werken te voorkomen, is het gewenscht, dat bedoelde commissies haar adviezen gelijktijdig uitbrengen, zoowel aan de tot zuiveren bevoegde burgerautoriteiten als aan het Militair Commissaris. De Commissies van advies worden in de eerste phase ingesteld door den Militair Commissaris in overleg met de betrokken burgerautoriteiten. In de tweede phase worden zij samengesteld door den betrokken tak van dienst in overleg met en onder controle van het Militair Commissaris. De Militair Commissaris dient erop toe te zien, dat zij snel worden samengesteld en snel

hun advies uitbrengen, bij voorkeur schriftelijk en kort gemotiveerd. Bij de formeele zuivering en de voorbereiding daarvan, houde de Militair Commissaris steeds voor oogen, dat het een eerste vereischte is in elke categorie terstond een betrouwbare toplaag te verkrijgen, die bij de verdere voorbereiding medewerking kan verleen. Vermoedelijk zullen de adviescommissies in het Noorden des lands worden ingesteld door de Militair Commissarissen. Dit wordt dan geregeld in hierboven onder 3 genoemde nadere instructies van den Minister en den Chef Staf. In die instructies zal tevens worden aangegeven, hoe deze commissies moeten worden samengesteld, hoe de "illegaliteit" daarbij wordt ingeschakeld en binnen welken termijn zij hun werkzaamheden moeten aanvangen en beëindigen.

b. De z.g.n. "formeele" zuivering. Men wachte niet met het treffen van de formeele zuiveringsmaatregelen, tot de voorbereiding der zuivering ten aanzien van alle personen van een bepaalde categorie volledig haar beslag zal hebben gekregen. De taak van het Militair Commissaris heeft daarom ten doel, in korten tijd die functionarissen te treffen die het vertrouwen der bevolking het meest hebben verloren. Ook in een later stadium zal het Militair Commissaris echter moeten ingrijpen, n.l. wanneer de tot zuiveren bevoegde burgerautoriteiten onvoldoende doortastend handelen. Met het treffen van formeele zuiveringsmaatregelen kan soms eenige tijd gemoeid zijn. Aan betrouwbare leidende ambtenaren kan men in zulke omstandigheden wel opdragen hun op het oog onbetrouwbaar personeel voorloopig buiten hun kantoor te houden (door hun verlof te geven bij); dit laatste blijven uiteraard informeele regelingen en daarmee mag in geen geval worden volstaan, een neiging, die b.v. bij enkele burgemeesters reeds is geconstateerd. Wanneer de Militair Commissaris tot het nemen van een zuiveringsmaatregel heeft besloten, geeft hij schriftelijk kennis aan betrokkene van de genomen maatregelen, overeenkomstig de daarvoor vastgestelde modellen (zie bijlagen). Bovendien doet hij dus (zie sub 5f) zoo spoedig mogelijk daarvan mededeeling aan den Chef Staf Militair Commissaris (Sectie I) en/of den provincialen Militair Commissaris en de betrokken civiele autoriteit. Daarbij verdient het aanbeveling, de reden der genomen beslissing kort aan te geven (b.v. "lid NSB"). Van zuiveringsmaatregelen in dringende omstandigheden door den betrokken Militair Commissaris toegepast op personen, bedoeld onder 7a tot en met g, worde de Chef Staf (Sectie I) onverwijld onderricht. De tot zuiveren bevoegde burgerautoriteiten doen van genomen zuiveringsmaatregelen op overeenkomstige wijze mededeeling aan de betrokkenen en aan het Militair Commissaris. Tenslotte kan het in aperte en belangrijke gevallen dienstig zijn, ook de plaatselijke pers een eenvoudig gestelde mededeeling te doen toekomen, waarbij voorshands geen motiveeringen van de genomen maatregelen ware te vermelden. Dit geldt speciaal voor schorsingen; met publicatie van stakingen zij men niet overhaast, daar het daarbij dikwijls een louter-voorzorgsmaatregel kan betreffen.

c. In de praktijk is gebleken, dat betrokkenen, alsook het publiek, staking dikwijls wel degelijk als iets onteerends beschouwen. Wanneer het dienstbelang vordert, dat aan een maatregel tot staking onmiddellijk in

wijderen kring bekendheid moet worden gegeven, kan het derhalve dienstig zijn, er nadrukkelijk op te wijzen, dat het slechts een voorzorgsmaatregel betreft. In dit verband wordt b.v. gewezen op de Min. beschikking No. 1958 van 4 september 1944, waarbij een bevel tot staking is gegeven aan alle tijdens de bezetting genoemde burgemeesters. Daarin ligt in beginsel niets onteerends en wanneer daarvoor termen zijn, kan de Minister van Binnenlandsche Zaken daarvan op voorstel van Militair Commissaris of b.v. den Commissaris der Koningin ontheffing verleen.

d. Samenstelling van "dossiers" en rapporten. Het is duidelijk, dat staking en schorsing slechts een zeer tijdelijke oplossing bieden en dat zoo spoedig mogelijk een definitief oordeel over het beleid van den gezuiverde moet worden gevormd. Deze zal immers - ongeacht de eventueel bestaande en nog te scheppen mogelijkheden tot het nemen van disciplinaire maatregelen - hetzij ontslagen moeten worden, hetzij t.z.t. in zijn ambt kunnen worden hersteld; in dit laatste geval dient de genomen zuiveringsmaatregelen te worden ingetrokken. Alvorens het bedoelde uiteindelijke oordeel gevormd kan worden dient voldoende documentatie beschikbaar te zijn, waarop zoodanig oordeel kan worden gebaseerd. Het samenstellen van de desbetreffende dossiers vereischt een voortvarende zorg van alle betrokkenen; wordt hiermede te lang getraineed dan ontstaat rechtsonzekerheid voor de gezuiverde functionarissen; bovendien kan in de door de zuiveringsmaatregelen ontstane vacatures dikwijls niet bevredigend worden voorzien, zoolang niet bekend is of dit tijdelijke of definitieve vacatures zijn. Vandaar dat in overleg tusschen den Minister van Binnenlandsche Zaken en den Staf Militair Gezag een speciale procedure zal worden gevolgd, dienende tot het oordeelkundig samenstellen van bedoelde dossiers. Hiertoe zullen namelijk in een aantal districten (waarbij het gebied van iedere Provincie in enkele districten zal worden verdeeld) speciale commissies worden ingesteld, belast met het verzamelen en completeeren van de bedoelde documentatie. Voorloopig zal dit slechts functionarissen, ressorteerende onder het Departement van Binnenlandsche Zaken betreffen; het is niet uitgesloten, dat andere Departementen dit voorbeeld zullen volgen. Voor het PTT-personeel (thans onder het Departement van Algemeene Zaken ressorteerende) geldt een zoodanige regeling reeds. Dit zijn dus a.h.w. commissies van vooronderzoek. Misschien zullen voorts nog een of meer centrale commissies worden ingesteld ter controleering van de door genoemde districtscommissies in te zenden dossiers. Zoodra naar het oordeel van bedoelde commissies een dossier een volledig beeld geeft, zal dit naar een centraal punt worden ingezonden. De Minister kan alsdan, gehoord de in lid 4 (3) van het Zuiveringsbesluit genoemde officieele centrale Commissie van Advies, een beslissing nemen. De Minister van Binnenlandsche Zaken overweegt het op korten termijn instellen van een centrale commissie, die richting zal geven aan de geheele zuivering, deze zal controleeren en vermoedelijk tevens het werk van alle betrokken commissies zooveel mogelijk zal coördineeren. Een en ander wordt thans door den Minister, in overleg met zijn ambtgenooten, met bekwamen spoed voorbereid. In dit verband verdient tevens vermelding het Bureau Zuivering van het Departement van Binnenlandsche Zaken, alwaar een centrale documentatie omtrent alle

gezuiverde of voor zuivering in aanmerking komende ambtenaren wordt bijgehouden. De documentatie van dit bureau staat ten dienste van de betrokken Ministers, van de sub 2a genoemde Commissie van advies, alsook van de tot zuiveren bevoegde civiele autoriteiten en het Militair Gezag. Hier wordt verwezen naar het hierbovengestelde onder 3, voor wat betreft het tijdstip, waarop bovengenoemde burgerautoriteiten inderdaad hun zuiveringstaak ter hand zullen nemen: de terzake te volgen procedure wordt dus nog in nadere instructies vastgelegd. Zoo mogelijk zullen deze instructies als bijlage aan dit handboek worden toegevoegd. Ditzelfde geldt voor instructies aan de verschillende vorengenoemde commissies; tevens zal vermoedelijk nog een algemeene toelichting op het zuiveringsbesluit (ten dienste van alle betrokken instanties en ter voorlichting van het publiek) worden bijgevoegd.

7. Competentie Militair Commissaris bij de zuivering.

Voor zoover het Militair Commissaris betreft, is het nemen van zuiveringsmaatregelen ten aanzien van de zich in hun gezagsgebied bevindende, in artikel I Zuiverings Besluit genoemde functionarissen, in het algemeen de taak van den Militair Commissaris, met uitzondering van hen, behorende tot onderstaande categorieën, die namelijk door den Chef Staf Militair Commissaris gezuiverd worden:

- a. Raad van State;
- b. Algemeene Rekenkamer;
- c. Commissarissen der Koningin, griffiers der Staten en Hoofdingenieurs van den Provincialen Waterstaat;
- d. Burgemeesters van gemeenten boven 50.000 inwoners en andere gemeenten welke van zoodanig belang zijn, dat er een speciale Militair Commissaris is aangesteld;
- e. Departementen van Algemeen bestuur;
- f. Hoofden en (hoofd)ambtenaren bij belangrijke Rijksdiensten en Colleges, als aangegeven in de bijlage dezes (schema);
- g. zittende en staande magistratuur en directeurs van strafgevangenissen.

Ten dezen wordt verwezen naar het schema voor de zuivering (zie aanvulling A bij dit hoofdstuk). De Militair Commissaris attendeere evenwel den Chef Staf op de eventueele aanwezigheid in zijn gezagsgebied van onbetrouwbare functionarissen, als bedoeld sub a/g, met vermelding van gegevens. Wanneer deze niet in hun functie zijn te handhaven en het niet te verwachten is, dat de Chef Staf Militair Commissaris zijn beslissing tijdig kan bekend maken, terwijl

het met het oog op de openbare orde en rust of een dreigende volksstemming absoluut onvermijdelijk is, dadelijk een zuiveringsmaatregel te treffen, zuivert de Militair Commissaris dadelijk, "op last" van den Chef Staf.

8. Bepaalde categorieën.

a. voor de zuivering van bepaalde categorieën van Overheidspersoneel wordt verwezen naar de hoofdstukken der desbetreffende Secties.

b. Provinciaal personeel en burgemeesters.

Zoodra een Commissaris der Koningin aanwezig is, verzoekt de Militair Commissaris dezen de zuivering ter hand nemen (op grond dus van het Z.B. alsmede de machtiging bedoeld in punt 7). De Commissaris der Koningin kan dus provinciaal personeel, de burgemeesters en ook het gemeentelijk personeel "staken" en schorsen. Alle tijdens de bezetting benoemde burgemeesters hebben van den Minister van Binnenlandsche Zaken reeds een bevel tot staking gekregen, zie punt 8 sub e.

c. Gemeentelijk personeel - met uitzondering van politie- en onderwijzend personeel en waterschapspersoneel. De Militair Commissaris late de formeele zuivering zooveel mogelijk over aan den Commissaris der Koningin dan wel den tot zuiveren over te gaan, wanneer de burgeroverheid daarmede traineert of onvoldoende doortastend is.

d. Onderwijzend personeel.

De Militair Commissaris legge in de eerste periode de voorbereiding in handen van den hoogsten aanwezigen (gezuiverden) inspecteerenden ambtenaar of een andere aanzienlijke provinciale of plaatstelijk goed bekende onderwijskracht. Is een Hoofdinspecteur, Inspecteur of andere autoriteit door den Minister van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen tot zuiveren gemachtigd (2e periode, zie sub 3), dan late men de formeele zuivering zooveel mogelijk aan dezen over. Anders zuivert de Militair Commissaris zelf. De Commissaris der Koningin heeft geen zelfstandige zuiveringsbevoegdheden t.a.v. gemeentelijk onderwijzend personeel en personeel bij het bijzonder onderwijs; slechts de Minister van Onderwijs en zijn gemachtigden zijn daartoe gerechtigd, evenals het Militair Commissaris.

9. Slotopmerking.

Sectie I van den Staf Militair Commissaris treedt in het Militair Gezag op als centrale coördineerende en adviseerende instantie in zake zuiveringsaangelegenheden en is tevens belast met een centrale administratie. Daarom is een vlote informatie van den Chef Staf (Sectie I) van alle genomen zuiveringsmaatregelen, ook die, genomen door burgerautoriteiten (toezending van afschriften in 3-voud) onontbeerlijk.

Vragen aangaande in speciale gevallen te nemen zuiveringsmaatregelen zullen worden doorgegeven aan de betreffende Sectie-hoofden tenzij deze of de Militair Commissarissen prefereeren zich dienaangaande rechtstreeks met elkander in verbinding te stellen; alsdan dient Sectie I evenwel geïnformeerd te blijven.